

העולם הזה, שבועון החדשות הישראלי ♦ המערכת והמינהלה: תל-אביב, רחוב גורדון 3, טל. 03-232262/3/4. תאריך: 136. ♦ העורך הראשי: אורי אבנרי ♦ עורך תבנית: יוסף שרון ♦ רכז המערכת: שלמה פרנקל ♦ עורכי כיתוב: תמו מוטזקינ וגיורא נוימן ♦ צלמי מערכת: ציון צפירי, ענת סרגוסטי וציון מנשה ♦ עורכת דפוס: אהובה קרון ♦ ראש המינהלה: אברהם סיטון ♦ מחלקת המודעות: רפי זכרוני ♦ המדיל: העולם הזה בע"מ ♦ הדפסה: הדפוס החדש ♦ הסצה: גרד בע"מ

קניא יני,

זה מטיל עלינו אחריות גדולה, ואנו נשתדל להיות ראויים לה.

"העולם הזה" במוסקווה

לא כל קוראי העולם הזה חיים בארץ. האות הכתובה חוצה ימים ואוקיינוסים, ומי שיושב על שפתימה של תל-אביב ומעלה את מחשבותיו בכתב אינו יכול לדעת לאן מגיעים הדברים. לפני שבועיים ביקר האלוף (מיל') מתייהו פלד במוסקווה. דיברתי עימו בטלפון, והוא סיפר לי שראה באותו היום את גליונות העולם הזה, כשהם מונחים בערימה מסודרת על מדפיו של מכון מחקר מדעי רב-חשיבות, במוקד השילטון הסובייטי.

השבועון, כך אמרו לו מנהלי המכון, משמש להם כמקור חשוב להבנת המצב בארץ. אבל הם התלוננו על כך אינם מקבלים את הגיליונות במהירות מספקת וכסידרם.

"המילחמה הכושלת"

בגליון זה מגיעה לסיומה סדרת המאמרים של רוני שפיגל על המהלכים הצבאיים במילחמת-הלבנון (המילחמה הכושלת). הסתבר לי, כי סדרה זו הייתה גלים בחוגים הקרובים לענייני צה"ל. זהו ציבור אלים מבחינת רבות, ואין הוא יכול לבטא את דעותיו בפומבי. הניתוח הנוקב בסדרה זו ביטא, כנראה, את דעתם של מומחים רציניים רבים. עד כה לא הגיעה אלי אף תגובה שלילית אחת של ברסמכא. הדבר מעיד על הביקורת הקטלנית הרווחת בקרב המומחים על ניהול המילחמה, ובייחוד על אורייכיה הצבאיים — רפאל איתן, אריאל שרון, אמיר דרורי ואחרים.

סדרה זו ממשיכה במסורת של העולם הזה, שהקדיש תמיד תשומת-לב רבה לביקורת צה"ל. למרבה הצער, אין בצה"ל מסורת אינטלקטואלית, והוא לא טיפח מעולם ביקורת עניינית ונוקבת על מהלכיו. הכתבים הצבאיים של כלי-התיקשורת רואים את עצמם, בדרך כלל, כשופרי-התעמולה של הקצינים שהם תלויים בהם, ורק לפעמים מעו אחד מהם להגניב רמוז ביקורת כלשהו לרביו. הספרים שפורסמו עליידי "פרשנים" — וביניהם נשיא-המדינה הנוכחי — הם ספרי שבח והלל, ללא כל נסיון של ביקורת רצינית. לא רק בימי הרמטכ"ל האחרון, שהוא מורן אינטלקטואלי, השתרר מינהג זה של חוסר-מחשבה, אלא גם בימי רמטכ"לים קודמים, שלפחות אחדים מהם היו בהחלט בעלי כושר-מחשבה.

מערכת זו, שהוקמה לפני 33 שנים עליידי חיילים קבועים ששוחררו זה עתה מצה"ל, ראתה תמיד את חובתה בטיפוח ביקורת עניינית, מוסרית ואינטלקטואלית על הצבא. אחת ההצלחות הגדולות בשטח זה היתה פעולתו של בנימין עמידרור, שמאמריה הניחו שלו על מילחמות צה"ל הפכו שדדבר, למרבה הצער עבר עמידרור לעיסוקים ביטחוניים אחרים, ושוב לא יכול היה להמשיך בתפקידו כפרשן צבאי. רוני שפיגל, שקיבל משימה זו על עצמו, הוא חייל-במילואים, הממשיך עדיין בלימודיו. הוא התמסר לחקר ענייני-הצבא וממשיך במטב המסורת שלנו בשטח זה.

א.א. א.א. א.א.

במסע-פירסומת גדול שהוא עורך לאחרונה, משתמש הצהרון ידיעות אחרונות סטטיסטיקה שהוכנה עבורו, ושנועדה להראות את מיספר הקוראים של העיתונים הגדולים במדינה. הכוונה היא לקוראים ממש, להבדיל מן הקוגנים והמנונים. יכול עותק אחד של עיתון מסוים להיקרא עליידי אנשים רבים, ויכולים עותקים רבים של עיתון אחר להיות מונחים בפניה כאבן שאין לה הופכין. ידיעות אחרונות רחוק מאוד מהעולם הזה, מבחינה פוליטית ואחרת. מבחינה מדינית, הוא מכבט ברד-כבל את מרות הימין הקיצוני. מבחינה דמוגרפית הוא פונה אל ציבור שהוא ברובו שונה מאוד מציבור-הקוראים שלנו. לכן אין אנו חייבים לקבל את המיספרים של ידיעות אחרונות כתורה מסיני, ומותר לנו להניח כי סטטיסטיקה אחרת תציג אותנו באור חיובי עוד יותר.

אולם גם סטטיסטיקה זו מעניינת מאוד.

שרשן שפיגל ציבור אילם

עולה מתוכה כי מדי שבוע קוראים 130,200 גברים ונשים בישראל את השבועון הזה. לפי סטטיסטיקה זו שווה מיספר הקוראים שלנו בדיוק למיספר הקוראים של היומון הארץ. שגם הוא נקרא עליידי 130,200 איש ואשה. ציבור הקוראים שלנו גדול פי שלושה מציבור קוראי דבר (42,000), ועוד יותר מציבור הקוראים של גרוסלם מוסט (39,900). אפשר למדוד מיספר של אורחים על פי מודדים שונים. למשל: לפי המודד בכחירות האחרונות לכנסת, מיספר הקוראים של העולם הזה שווה לציבור-הבוחרים של שיבוע חברי-כנסת. מבחינת כוח-הקניה, זהו ציבור חשוב מאוד, כי המחקרים של אירגוני-המפרסמים הוכיחו שמבחינת רמת-ההכנסות, ההשכלה ושאר הקריטריונים האובייקטיביים זהו הציבור המושרש ביותר במדינה. השפעת ציבור זה על עיצוב הידיעות של כלל הציבור עולה בהרבה על מוספרו. מחקרים קודמים הראו כי כמעט כל קוראי העולם הזה קוראים את המאמרים הפוליטיים בו.

כתבת השער הקידמי:

ארידור על המוקד

האינספציה לא הזיזה אותו מכיסאו, גם לא מאזן השלומים הקדרר. מי שמאיימים באמת להריח את יורם ארידור מתפקידו, הם אילי התישלות התעשייר-תית-ביטחוניות, שנהרדו מכור נתו לקצין בתקציב-הביטחון.

8

כתבת השער האחורי:

דן עם כולם

דן כן-אמוץ נקרא לחקירה במישטרה, אחרי שהוחשד בעשיית מעשים מגורנים בקטינה בת 12. כמה ימים לפני כן סיסרה צעירה אחרת, עדייה מאיר-צ'ק, לנעמי אדווה סיפור מרתק על יחסיה עימו בתקופת היותה חיילת.

64

עוד מילחמה?

האם מעורבת ישראל במילחמת-האזרחים בצ'אד? עיתונים מערביים הודיעו השבוע כי יועצים צבאיים ישראלים פועלים בצ'אד, במיסגרת יחידות של צבא זאיר, כדי לעזור לנשיא צ'אד במישחק עכור וחסר תכלית.

6

שופט בין סורגים

הכל עליה: טוען השופט המחוזי לשעבר דני כהן, שנעצר השבוע בידי המישטרה, בראיון בלעדי להעולם הזה אומרים כהן ושותפו יוסי ירושלמי, כי ניסו לאלץ אותם להפך את כללי האתיקה ולהל-שין, כיצד מרגיש שופט-לשעבר מהעבר השני של המיתר?

16

ואדי סאליב שני

אחיותיו של אהרון אבו-חצירא, הרבנית חפציבה-חסידה ופנינה-פלורה, טוענות כי אביהן המנוח שומר על אחיהן מהשמיים וגומל לכל מתנגדיו: "תראי לאן נעלם דויד גלס, לאן נעלם ישראל ליפל", הן אומרות לשרית ישי, "זינגל קיבל התקף-לב", אם ייא-סר אבו-חצירא, הן מזהירות, יתרחש כאן ואדי סאליב שני.

11

הידידה

של ידלן

תשע שנים חיו חווה ארליכמן ובצלאל גורלי תחת קורת-נג אחת. כשהח-ליטו להינשא, הוא הבטיח לקנות לה דירה. כשהתחתנו מצאה עצמה מחוץ לביתה ובחוסר כל.

61

פיקוד כושל

בפרק האחרון בסידרה על הכישלונות הצבאיים של המילחמה קובע רוני שפיגל, כי צה"ל לוקה בתיסמונת קלאסית: ככל שגדל הצבא, כך יורדת רמת הפיקוד העליון.

14

ג'נקה מלשינה

כשנעצרו הפרוצים, הם לא הבינו מי הלשין עליהם. רק כשהוצגו נגדם הראיות ב-בית-הדין הפשט, התברר להם כי מה שהסגיר אותם היה כלי-העבודה שלהם.

58

חסבין

סנדולה

ישראלה שטיר היא אשה יפה, עשירה ואשת-עסקים מצליחה מאוד. היא סיפרה להעולם הזה על הקאריירה המשגשגת שלה, על חייה האישיים ועל הקשיים שבהם נתקלת אשה אשר רוצה להצליח.

56

היי יפה ושתקיי

אמא נורניקית וחסרת-ישע, אבא גיבור וחוק — כך ניסו הספרים ללמד את ג'ינת אריאל בת ה-8 וחצי, היא אספה במשך יותר משנה קטעים מספרות-הילדים, די-בנויה על דימויים פוגעים ומפלים בין נשים וגברים.

55

למה נורה עיסא?

מטח היריות, שפגע בנהג-המשאית עיסא עזיידה, גרם למעצרו של שלושה אחים בני מישפחת ג'באלי מטייבה. ה-מישטרה טוענת: הם נקמו בו על שחטף את אחותם. קרובי העצורים טוענים: הוא מתעסק גם עם נשים אחרות.

22

המדורים הקבועים:

36	חלון ראווה	4	תשקוף
39	זה וגם זה	6	במדינה
40	רחל המרחלת	7	הנרדן
42	לילות ישראל	21	יומן אישי
45	תקליטים	24	מיבחר שידורים
46	נמר של נייר	25	שידור
48	מיכתבים	26	אנשים
49	הורוסקופ	28	בלגנים
50	תשבון	29	עולם קטן
58	חוק בצד	30	אנשים בעולם
63	ספורט	32	קולנוע
66	תמרורים		מה הם אומרים, מזה הן אומרות —
69	אתה והשקל		אורלי יניב דן כן-אמוץ שי מאיר
70	זה היה העולם הזה שהיה	34	רעייה אפשטיין יצחק קול והאן